

E. D. år 1952.

Länsstyrelsens i Hallands län

Litt. E4. Nr. 20. om resolution angående fastställelse av

byggnadsplan för Våxtorps kyrkby i

Våxtorps kommun;

efter anslag given Halmstad i

landskansliet den 11 maj 1959.

Den 25 september 1950 förordnade länsstyrelsen, att

byggnadsplan skulle upprättas för visst område inom Våxtorps

kyrkby i Våxtorps socken.

Därefter har för fastställelse hit ingivits ett av

Allmänna Ingenjörbyrå AB i Göteborg den 20 februari 1952

upprättat samt den 2 oktober 1954, den 19 september 1955,

den 1 november 1956 och den 20 februari 1957 reviderat för-

slag till sådan plan, åskådliggjort å karta, jämte till för-

slaget hörande byggnadsplanebestämmelser och beskrivning av

följande innehåll:

"BYGGNADSPLANEBESTÄMMELSER"

§ 1. Om byggnadsplanens användning.

Byggnadsplansområdets användning.Kom. 1. Byggnadsmark.

a) Med A betecknat område får användas endast för allmänt

allmänt bruk.

Länsarkitekten (+ karta).

Utan avgift.Länsarkitekten (+ karta).

ändamål.

b) Med C betecknat område får användas endast för byggnader innehållande klubblokaler, bibliotek, lokaler för hälso- och socialvård, samlingssalar, butiker och dylikt.

c) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål och, där så prövas lämpligt, för handels- och hantverksändamål.

d) Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål.

e) Med J betecknat område får användas endast för industriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad.

Bostäder få dock anordnas i den utsträckning som fordras för bevakning och tillsyn av anläggning inom området.

f) Med Jo betecknat område får användas endast för småindustriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad.

Byggnad får dock uppföras eller inredas för med industrirörelsen samhöriga bostäder samt, där så prövas lämpligt, även för annat bostadsändamål.

g) Med Bj betecknat område får användas endast för bostadsändamål samt, där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, för småindustriändamål.

Nom. 2. Specialområden.

a) Med Tm betecknat område får användas endast för motortrafik och får bebyggas endast med för motortrafiken erforderlig kiosk eller stationsbyggnad.

b) Med Ri betecknat område får användas endast för idrottsändamål och därmed samhörigt ändamål.

c) Med K betecknat område får användas endast för kyrkligt ändamål och för begravningsändamål.

d) Med Im betecknat område skall hållas tillgängligt för marknads- och jämförligt ändamål.

e) Med L betecknat område får användas endast för lantbruksändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenhet med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och strevnad.

§ 2.

Mark som icke eller i endast mindre omfattning får bebyggas.

Nom. 1. Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Nom. 2. Med korsprickning betecknad mark får bebyggas endast med uthus, garage och dylika mindre gårdsbyggnader.

§ 3.

Särskilda föreskrifter angående områden för ledningar.

Å med u betecknad mark får icke vidtagas anordningar som

hindra framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna
ledningar.

Andra bestämmelser om § 4. Ett hus får inte byggas till och

Byggnadssätt.

Mom. 1. Å med S betecknat område skall byggnad uppföras i en
rätt mot granntomt där sådan gräns förekommer inom området.

Byggnad får dock uppföras indragen från gräns mot granntomt, om

detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamåls-
enligt bebyggande av kvarteret.

Mom. 2. Å med Ö betecknat område skola huvudbyggnader uppföras
som fristående eller två och två med varandra sammanbyggda i
gemensam tomtgräns.

Mom. 3. Å med F betecknat område skola huvudbyggnader uppföras
som fristående.

§ 5. Om tomtplatsens storlek.

Tomtplats storlek.

Å med F eller Ö betecknat område får tomtplats icke givas
mindre areal än 800 m².

§ 6.

Del av tomtplats som får bebyggas och antal byggnader å tomt.

Mom. 1. Av tomtplats som omfattas med Ö betecknat område får

högst en fjärdedel bebyggas.

Mom. 2. Av tomtplats som omfattar med F betecknat område får

högst en festsdel bebyggas.

Mom. 3. Å tomtplats som omfattar med Ö eller F betecknat område

får endast en huvudbyggnad och ett uthus eller annan gårdsbygg-

nad uppföras.

§ 7. Våningsantal.

Våningsantal.

Mom. 1. Å med I eller II betecknat område får byggnad uppföras

med respektive högst en och två våningar.

Mom. 2. Å med V betecknat område får utöver angivet våningsan-

tal vind inredas.

Mom. 3. Där våningsantal ej finnas angivet, får byggnad uppföras

med det antal våningar som bestämmelserna angående byggnads

höjd möjliggöra. Dock får vindsinredning icke förekomma ovan

ett plan beläget på den för byggnaden tillåtna största höjden.

§ 8. Byggnads höjd.

Byggnads höjd.

Mom. 1. Å med IV eller II betecknat område får byggnad icke

uppföras till större höjd än respektive 5,6 och 7,6 meter.

Mom. 2. Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras

till högst den höjd i meter som siffran anger. Inom med A och J betecknade områden må dock för särskilt fall kunna med-
givas den större höjd som påvisas vara erforderlig och som
med hänsyn till sundhet och brandsäkerhet samt i övrigt
ur allmän synpunkt prövas lämplig."

"BESKRIVNING

Sammanfattning

Allmänt

Upprättande av byggnadsplan för Våxtorps kyrkby aktua-
liserades under år 1949 i samband med lösandet av kyrkbyns
vatten- och avloppsfrågor.

Till grund för byggnadsplanen har legat en grundkarta,
upprättad under år 1950 av Allmänna Ingeniörsbyrån AB,
Stockholm.

Efter rekognoseringar och överläggningar på platsen
med lokala myndigheter samt i kontakt med statliga myndig-
heter, speciellt länsarkitekten och vägförvaltningen i Hal-
lands län, har förslag till byggnadsplan utarbetats under
år 1951 av Allmänna Ingeniörsbyrån AB å dess Göteborgskon-
tor.

Förutsättning

Våxtorp är beläget i Håks härad i sydligaste Halland
drygt en mil söder om Laholm.

Läge.

Kommunen ligger inom det naturliga jordbruksområde

Natur.

som benämnes Skåne-Hallands slättbygd. I nordväst utbreder sig en bördig vålodlad sandslätt, som i söder begränsas av Hallandsåsens branta, bokskogslädda sluttningar på gränsen mot Hasslövs kommun. Tätorten Våxtorp är belägen i kommunens nordvästra del.

Näringsliv. Skåne-Hallands slättbygd är landets lyckligast lottade produktionsområde med milt klimat, lång vegetationsperiod och bördig jordmån. Kommunens näringsliv domineras sålunda av jordbruket, vilket belyses i följande tabell med siffror hämtade ur 1945 års folkräkning.

Område	Jordbruk med binnärningar	Industri och hantverk	Samfärdsel	Handel	Allmän förvaltningstjänst och fria yrken	Övriga näringsgrenar	Totala befolkningsmängden
--------	---------------------------	-----------------------	------------	--------	--	----------------------	---------------------------

LANDSKOMMUNEN

absoluta tal	1826	380	94	110	51	104	2565
relativa tal	71 %	15 %	4 %	4 %	2 %	4 %	100 %

SAMHÄLLET

absoluta tal	131	108	28	58	19	23	367
relativa tal	36 %	29 %	7 %	16 %	5 %	6 %	100 %

LANDSKOMMUNEN UTOM SAMHÄLLET

absoluta tal	1695	272	66	52	32	81	2198
relativa tal	77 %	13 %	3 %	2 %	1 %	4 %	100 %

Av tabellen framgår att näringslivet även inom tätorten domineras av jordbruket, som omfattar största delen (36 %) av

den totala befolkningen och att industrien (med 29 %) inte är av större betydelse. Dock har antalet industriarbetare ökat under perioden 1945 till 1951. Vidare visar tabellen att framförallt handeln men även allmän förvaltningstjänst och fria yrken samt samfärdseln koncentrerats till tätorten, vilken således fungerar som handels- och kulturcentrum för den omgivande landsbygden. Att dessa funktioner ha gammal hävd i tätorten visar den medeltida kyrkan och seden att hålla marknad, en sed som alltjämt lever kvar.

Samhället genomskäres av länshuvudväg 65 Laholm-Örkel-ljunga samt länshuvudväg 64 Våxtorp-Båstad. Trafiken är särskilt sommartid betydande, då Våxtorp tjänstgör som uppsamlingspunkt för den mot Båstad och kusten riktade trafiken.

Kommunikationer.

Bebyggelsen är till sin struktur en typisk randbebyggelse med genomfartslederna. Trots sitt låga invånarantal, 400 personer 1951, har samhället en utsträckning om ca 1,6 km från kyrkan i norr till den sydligaste bebyggelsen.

Bebyggelsen

Byggnadsbeståndet utgöres av, förutom kyrka, skola, ålderdomshem, mindre affärer och verkstäder, enbart en- och tvåfamiljshus med högst 1½ våning.

Befintliga anordningar.

Vattenförsörjning och avlopp.

Allmänna vatten- och avloppsledningar saknas inom
samhället.

Vattenförsörjningen är ordnad genom privata grävda
brunnar, vilka i några fall fördjupats genom rördrivning i
lösa jordlager till större djup. Uppförningen sker i de
flesta fall med hydroforanläggningar. Vattentillgången är
i allmänhet tidvis knapp. Av företagen fysikalisk-kemisk
undersökning av vattnet i sex av befintliga brunnar belägna
i olika delar av samhället framgår att vattnet ur denna syn-
punkt är av tillfredsställande kvalitet. Järnhalten var
dock anmärkningsvärt hög i ett par fall. Bakteriologisk un-
dersökning visar förekomst av colibakterier, vilket tyder
på en viss förorening av i marken infiltrerat avloppsvatten.

Avloppsvattnet utsläppes i en genom samhället framrin-
nande bäck och till denna ledande diken eller får infiltre-
ra i marken. Tre privata avloppsledningar finnas utförda,
och ca 25 fastigheter äro anslutna till dessa. Rening av
avloppsvattnet sker genom enskilda på tomterna placerade
reningsbrunnar. Några direkt påtagliga sanitära olägenhe-
ter utöver ovan påvisade infiltrering av renvattenbrunnarna
synas ej föreligga.

Omkring mitten av 1940-talet har upprättats avstyckningsplaner för tre områden inom tätorten, dels för del av Våxtorp 9⁵, dels för delar av Våxtorps allmänning 1¹², Våxtorp 9⁴, 9⁵, 6¹⁶ och Vallen 1¹⁶ samt slutligen för delar av Våxtorp 2¹¹ och 2⁹. I samband härmed har förslag till omläggning av länshuvudväg 65 å delen Edenberga - Drakabygget utarbetats av vägförvaltningen. Slutligen har ett förslag till idrottsanläggning, förlagd till samhällets östra utkanter, godkänts och delvis kommit till utförande.

Tidigare
planförslag.

I övrigt råder för närvarande byggnadsförbud för samhället.

MOTIVERING TILL PLANFÖRSLAGET.

Målsätt-
ningen.

Målsättningen har varit att lägga den vidsträckta tätorten under en samlande plan, att samordna områden för bostäder, industri, allmänna byggnader, centrum och rekreationsområde till en utvecklingsbar och funktionsduglig helhet med speciell hänsyn tagen till genomfartstrafiken.

Som tidigare nämnts, finnes redan ett förslag (Edenberga - Drakabygget) till omläggning av genomfartstrafiken Lappholm - Örkelljunga. Under arbetets gång har det emellertid visat sig att en alternativ lösning vore vägens förläggning öster om samhället som en förbifartsled. Det är uppenbart att det

Kommunikationer.

ta senare alternativ innebär ett klarare särskiljande av lokal- och fjärrtrafik. Dock återstår de olägenheter som förorsakas av en, framförallt, sommartid, betydande genomfartstrafik från Laholm-Örkelljungavägen västerut genom samhället i riktning mot Båstad och kusten. Svårigheten att bemästra detta problem samt den omständigheten att en östlig sträckning av Laholm-Örkelljungavägen inte in-bjuder till en lämplig etappvis utbyggnad av vägen har medfört att planen, efter samråd med berörda myndigheter, har baserats på förslaget Edenberga-Drakabygget. För att möta ett ev. ännu större framtida behov har mark för det östra alternativet reserverats som allmän plats.

Laholm-Örkelljungavägens uppsplättning av samhället i två delar frammanar i plantekniska hänseenden en strävan att åter sammanbinda samhällsdelarna men samtidigt i största möjliga mån hålla lokaltrafiken borta från huvudleden. Detta medför två principiella anslutningar mellan huvudled och lokalvägar, varav den ena vid Båstadsvägen och den andra ca 400 m söder därom, samt i stor utsträckning ett system med parallellgator till huvudleden. Av de båda korsningarna kan den södra utformas planskild.

I övrigt har smärre ändringar av befintliga vägar vidtagits i trafikreglerande syfte.

Tyngdpunkten i den nuvarande bebyggelsen är området kring korsningen mellan gamla Laholmsvägen och Båstadsvägen. Separationen av samhället motiverar en koncentration av såväl bostäder som allmänna funktioner till detta område. Samhällscentrum.

Centrumets förläggning kring det gamla vägkorset gynnas av att mark är åtkomlig norr om Båstadsvägen. Området är avsett för sådana anläggningar som administrativa lokaler, bibliotek, samlingssal, biograf och pensionärshem. Norr därom har den nya skolan förlagts, i intim kontakt med idrottsplatsen och centralt i förhållande till bostadsbebyggelsens huvuddel. I öster begränsas området av en gammal fyrlängad hallandsgård, vilken visserligen för närvarande är ganska förfallen, men vars restaurering föreslås, inte enbart av pietetsskäl, emedan den kan inredas för att fylla en plats i funktionssammanhanget t.ex. som gästgiveri eller dylikt. Söder om vägkorset har mark reserverats för bussstation, parkering och motorservice. Väster därom har befintliga affärer lämnats utrymme för sanering och utvidgning.

Söder om och gränsande mot centrum har planerats ett nytt bostadsområde. Det centrala läget och de goda solorienteringen Bostadsområden.

har motiverat ett byggnadssätt med relativt hög exploateringsgrad, kedje-, rad- eller hyreshus i högst två våningar.

Övriga bostadsområden äro avsedda för en- och tvåfamiljshus i högst 1½ våning.

För samtliga bostadsgrupper gäller att, på grund av de speciella trafikförhållandena i samhället, ett skyddat grönområde eftersträfvats i anslutning till varje bostadsgrupp.

Vid byggandet av den nya huvudleden bör på lämpligt ställe i närheten av dammarna anordnas en enkel tunnel för gång- och cykeltrafik, som förbindelse mellan samhällsdelarna å ömse sidor af huvudleden.

Fullt utbyggd bereder byggnadsplanen bostäder åt närmare 1.200 personer enligt nedenstående tabell.

	<u>Bostadsbyggnader</u>	<u>Invånare</u>
Nuvarande bostäder	110	400
	<u>Lägenheter</u>	
Nya egna hem		
kedjehus	165	700
radhus		
Nya hyreshus	30	75
Summa		1.175

Industri.

Industriareal har reserverats i anslutning till de befintliga i nordost belägna småindustrierna. Som skyddsbälte mellan industri- och bostadsområden fungerar det som allmän plats ut-

lagda markreservatet för den alternativa sträckningen av vägen Laholm-Örkelljunga.

Inalles har utlagts ca 4 ha industriareal, vilket med en arbetartäthet om 50 arbetare per ha skulle tillgodose sysselsättningsmöjligheter för 200 arbetare. Siffran står i rimligt förhållande till den totala befolkningens mängd, ca 1.200 personer, som byggnadsplaneförslaget bereder plats åt.

Som tidigare nämnts, har anläggandet av en idrottsplats påbörjats. Närheten till industrionrådena medför fördelen av ett med den gemensamt vägsystem men också nackdelen av en mindre charmerande utsikt. Denna senare olägenhet kan emellertid avhjälpas genom en kraftig plantering, vilken även är erforderlig som vindskydd.

Rekrea-
tionso-
mråden.

Samhället är genom sitt läge i öppen natur och genom sin relativt blygsamma storleksordning icke i speciellt behov av grönområden. Bortsett från de inom varje bostadsgrupp planerade grönområden, finns endast ett par större sammanhängande grönområden, dels det natursköna landskapet kring dammarna, vilket område speciellt bör ägnas omtanke, när huvudleden anlägges, och dels den traditionsrika marknadsplatsen, vilken som specialområde intas i planen.

Förslag till en för hela samhället gemensam vatten- och avloppsanläggning är för närvarande under utarbetande. Genom

Sanitära
anlägg-
ningar.

av Allmänna Ingeniörsbyrån år 1951 företagna grundvattenundersökningar har en vattentäkt påvisats, som är belägen ca 800 m söder om byggnadsplaneområdets gräns och ca 200 m öster om vägen mot Ängelholm. Vattnet är av god kvalitet och tillgången tillräcklig för att samhällets vattenbehov skall kunna tillgodoses under överskådlig framtid.

Den preliminära avloppsplan som bifogas föreliggande byggnadsplaneförslag grundar sig på stakningar och avvägningar och utgör ett utdrag ur det vatten- och avloppsförslag som är under utarbetande. Av planen framgår att avloppsvattnet kan avledas med självfall från hela samhället till en avloppspumpstation och reningsanläggning vid bäcken väster om bebyggelsen."

Planförslaget har varit i föreskriven ordning utställt. Erinringar mot förslaget ha inkommit från vissa markägare.

Länsarkitekten, överlantmätaren, vägförvaltningen, skogsvårdsstyrelsen i länet samt distriktsingenjören för vatten och avlopp ha avgivit yttranden i ärendet.

Länsstyrelsen finner, med stöd av 107 § byggnadslagen, skäligt fastställa ifrågavarande byggnadsplan för Våxtorps kyrkby i Våxtorps kommun med undantag av de områden, som ä

plankartan avgränsats med röd linje.

Därest sakägare, som i ärendet framställt yrkande, vilket helt eller delvis lämnats utan bifall, icke åtnöjes med denna resolution, äger han jämlikt 150 § byggnadslagen att däruti hos Kungl. Maj:t söka ändring genom besvär, vilka vid äventyr av talans förlust skola till Kungl. Kommunikationsdepartementet ingivas eller insändas inom en månad härefter.

Reimer Johansson

J. de Maré

Rätt avskrivet; betygar

På tjänstens vägnar:

Gud Persson